

Till Socialstyrelsen

Diarienum: 4.1.1–14145/2017

Att Helene Klackenborg Ingraö
106 30 Stockholm
socialstyrelsen@socialstyrelsen.se

Remissvar: Förslag till föreskrifter och allmänna råd om tandläkarnas specialiseringstjänstgöring

Sveriges Tandläkarförbund har fått möjlighet att besvara remissen Förslag till föreskrifter och allmänna råd om tandläkarnas specialiseringstjänstgöring.

Övergripande synpunkter

Sveriges Tandläkarförbund anser att det är av yttersta vikt att det finns tydliga regelsystem för tandläkarnas specialiseringstjänstgöring. Den nya föreskriften är väl genomarbetad och enkel att förstå.

Tandläkarförbundet ser mycket positivt på uppdelningen av föreskrifter och allmänna råd vilket bidrar till att tillgängligheten av måldokumenterna ökar.

Vetenskaplighet i utbildningen

Av förslaget framgår tydligt att utbildningen ska kopplas till uppfyllelse av målen för utbildningen vilket är utmärkt. Till detta finns en individuell utbildningsplan kopplad. Tandläkarförbundet ser dock en klar risk att man lämnar över till varje utförare att själv ta ställning till att man uppfyllt utbildningsmålen och önskar en skarp kontroll och skrivning i föreskrifterna när det gäller att uppfylla utbildningens mål.

Vetenskaplig kompetens hos huvudhandledaren

Kraven på kvalitetssäkring, dokumentation och tydliggörandet av ansvarsfördelning mellan verksamhetschef och huvudhandledare är positivt. I föreskriften står uttryckligen om huvudhandledaren inte är tillräckligt vetenskapligt meriterad så skall en vetenskapligt meriterad person knytas till utbildningen. Tandläkarförbundet vill emellertid poängtera att det är önskvärt att huvudhandledaren har relevant kunskap för att en hög kvalitet ska uppnås i utbildningen men ser att det kan finnas svårigheter att uppnå detta då utbildningen ska möjliggöras i hela riket.

Tandläkarförbundet upplever att det inte tydligt framgår vad den vetenskapliga handledaren ska bidra med och detta behöver förtydligas.

Det var varit praxis i ST-utbildningen att tandläkaren genomför ett vetenskapligt projektarbete och genom detta säkerställs vetenskapligheten till en viss nivå och man nöjer sig inte enbart med teoretiska färdigheter som kurser i ämnet ger. Tandläkarförbundet saknar kravet på vetenskapligt projektarbete och anser att sådant krav ska införas. Risken finns att brist på vetenskaplighet i utbildningen kan ge problem i den framtida utvecklingen av specialiteterna. Detta även mot bakgrund att man i tandläkarnas grundutbildning ökat betydelsen av vetenskaplighet i utbildningen.

Extern examiner och examination

Tandläkarförbundet har svårt att se fördelarna med att ersätta en mer formaliserad examination med en extern handledare. I konsekvensbeskrivningen så framgår att en extern handledare ska ägna två dagar under tre år åt granskning. Tandläkarförbundet uppfattar processen som ren formaliagranskning där den externa handledaren inte förväntas undersöka ST-tandläkarens reella kunskaper. Den nuvarande examinationen är i viss mån också en formaliagranskning men den innebär också en process som ST-tandläkaren måste förbereda sig inför. Examinationen är i dag en diskussion där ST-tandläkaren måste visa prov på kunskap förståelse och mognad vilket är ytterst viktigt. Prov på pedagogisk förmåga ska också visas i form av en examinationsföreläsning.

Det finns inte heller i föreskrifterna några krav att presentera ett antal patientfall inom ämnesområdet vilket är en brist. Att samla patientfall är ett utmärkt sätt att visa uppnådd klinisk mognad och att man tagit del av litteratur inom ämnesområdet. Valen av patientfall säkerställer även att man täckt av hela ämnesområdet. Redan i dag saknas i viss utsträckning vetenskaplighet kopplat till fallpresentationerna vilket måste säkerställas.

Den nya föreskriften ger möjlighet att examinera som tidigare men det är inte ett krav vilket öppnar för olikheter och onödigt stora kvalitetsskillnader mellan olika utbildningsorter vilket bör undvikas.

Etik

Sveriges Tandläkarförbund ser positivt på att etikens betydelse i vården lyfts fram och ges tyngd i förslaget. Dels genom att man ställer speciella krav på handledarna genom utbildningskravet, dels genom de skrivningar som finns i de allmänna målbeskrivningarna om specialistens kompetens i etiska frågor.

Sveriges Tandläkarförbund vill dock trycka på att etikfrågor ska genomsyra hela kåren med en hög etisk kompetens och medvetenhet och är angelägna om att vi inte får ett etisk "a och b lag" inom yrkeskåren.

Avslutande synpunkter

Sammanfattningsvis vill Tandläkarförbundet framhålla vikten av att det inte under några omständigheter får utbildas stora volymer av specialister inom ämnesområdena på bekostnad av kvalitén på specialistutbildningen. Det måste säkerställas att ST-tandläkarna genomför sin utbildning i en miljö som genomsyras av ett vetenskapligt synsätt. Detta kan inte uppnås på distans utan måste erövrats. Bästa sättet att uppnå detta är att säkerställa tillgången på kliniska handledare ute på fältet med forskarutbildning/docentkompetens.

Övrig kommentar

I enlighet med vad som framförts under utredningen ser Sveriges Tandläkarförbund gärna att det formella kravet på 2 års allmäntjänstgöring innan specialistutbildning/tjänstgöring förlängs till 5 år.

Vi vill också framföra att vi ser det som viktigt att antagningsförfarandet utförs på nationell basis och på lika villkor mellan olika sökande.

Med vänlig hälsning
Sveriges Tandläkarförbund

Hans Göransson
ordförande